

Muzej Moslavine Kutina – izvanučionička nastava

Kristina Lukec, mag. edu. pov.
Osnovna škola Mate Lovraka Kutina

Na prostoru grada Kutine djeluje ustanova Muzej Moslavine Kutina koji se nalazi u središtu Kutine u bivšem ladanjskom dvorcu grofova Erdödy sagrađenom sredinom 18. stoljeća. Riječ je o baroknoj pravokutnoj kuriji s malim trijemom iznad ulaza na istočnome pročelju. Barokni izgled zgrade izmijenjen je prilikom historičke obnove 1895. godine (što je zabilježeno na zabatu) kad je kurija dobila izgled koji se nije mnogo promijenio do danas. Muzej je osnovan 15. ožujka 1960. g. kao Muzej i arhiv narodne revolucije Moslavine.

Osnovna škola Mate Lovraka nalazi se u neposrednoj blizini Muzeja Moslavine Kutina, deset minuta pješice, stoga je suradnja tih dviju ustanova česta i profesionalna. Kako bi se nastava Povijesti učinila što zanimljivijom, učenicima se pruža mogućnost odlaska na muzejske kreativne radionice koje vode kreativni djelatnici. Muzej nudi radionice arheološkog odjela, kulturno-povijesnog odjela, etnografskog odjela te galerijskog odjela. Svaka radionica osmišljena je za dva školska sata, a u dogovoru s Muzejem učenici donose pribor i materijale za potrebu radionica. Tijekom prvog školskog sata učenici slušaju predavanje na određenu temu, a drugi školski sat namijenjen je kreativnom radu učenika i učenika, odnosno praktičnom radu. U nastavku pročitajte o provedenim radionicama.

Mala škola paleografije

Voditelj ove radionice je Antonio Džaja, kustos Arheološkog odjela Muzeja Moslavine Kutina. Radionica je namijenjena učenicima šestih razreda nakon što na satu Povijesti obrade gradivo vezano uz pismenost Hrvata u srednjem vijeku, a može se povezati i s onim što su učenici naučili i na satu Hrvatskog jezika o srednjovjekovnoj hrvatskoj pismenosti. Djeci se na zabavan i interaktivan način daje uvod u povijest pisanja u srednjem vijeku kroz primjere povelja u kojima se spominje ime grada Kutine kao toponima i naselja. U datim poveljama učenici su trebali pronaći riječ koja se odnosi na Kutinu, kao što su primjerice: kathennya, kathynna, kothenya, kothonya ili katinna. Tako su učenici vidjeli na koje se sve načine pisalo ime njihova mjesta, tj. grada u srednjem vijeku te su

naučili nešto novo o svojoj zavičajnoj povijesti. Učenici su se i sami okušali u ispisivanju imena svojeg grada goticom, što im je zaista bilo zanimljivo.

Moslavački grbovi

Voditeljica ove radionice je Jasmina Uroda Kutlić, viša kustosica Kulturno-povijesnog odjela Muzeja Moslavine Kutina te ujedno i ravnateljica Muzeja Moslavine Kutina. Ova je radionica namijenjena učenicima šestih razreda nakon što na satu Povijesti obrade gradivo vezano uz križarske ratove jer se tijekom križarskih ratova prvi puta pojavljuju grbovi kao simboli razlikovanja određenih velikaša i njihovih vojski.

Kroz zanimljivo predavanje učenici su se upoznali s postankom i razvojem grbova te načelima i osnovnim pravilima njihova sastavljanja, odnosno naučili su kako je heraldika pomoćna povijesna znanost koja se bavi proučavanjem grbova te su se upoznali i s najpoznatijim grbovima iz moslavačke povijesti (Čupori Moslavački, Erdödy, Garešnica, Ivanić-Grad, Kutina, Popovača i Velika Ludina). Ono što su učenici uočili jest kako je aktualni grb grada Kutine zapravo grb Čupora Moslavačkih uz manje izmjene što prema pravilima heraldike ne bi smjelo biti jer ne mogu postojati dva ista grba. Nadajmo se da će uz savjete i prijedloge stručnjaka grad Kutina u skorijoj budućnosti izmijeniti svoj grb. Nakon predavanja učenici su u praktičnom dijelu radionice izrađivali moslavačke grbove u kolažu, a pojedinci su bili su maštoviti te su izradili svoj obiteljski grb. Posebno je zanimljivo što je jedan učenik pokazao svoj obiteljski grb iz 19. stoljeća. Kroz ovakvu radionicu učenike se može potaknuti na istraživanje svoje vlastite obiteljske povijesti pri čemu mogu doći do zanimljivih spoznaja.

Moj naklon, milostiva!

Voditeljica ove radionice je Jasmina Uroda Kutlić, viša kustosica Kulturno-povijesnog odjela Muzeja Moslavine Kutina te ujedno i ravnateljica Muzeja Moslavine Kutina.

Ova je radionica namijenjena učenicima sedmih razreda nakon što na satu Povijesti obrade gradivo vezano uz život u 19. stoljeću, Austro-Ugarsku te izgradnju hrvatskog građanskog društva. Učenici su se kroz radionicu upoznali s osnovama lijepog ponašanja koja su postavljena prema bontonu s kraja 19. stoljeća, no velik dio njih primjenjiv je i u današnjoj svakodnevici u kojoj bi trebalo što više težiti lijepom ponašanju s obzirom na to da je sve manje bontona među ljudima. Zanimljivost koju su učenici naučili vezanu uz bonton je kako je prvi zapis bontona nastao u Kini prije 2000 godina.

Prema bontonu svakoga na ulici trebalo bi pozdravljati. Tako su, primjerice, učenici naučili kako pozdrav bok dolazi iz austrijskog/njemačkog jezika koji se na prostoru Zagreba govorio zbog života unutar Austro-Ugarske. Naime, pozdravom mein Bokn (moj naklon) gospoda su pozdravljala dame na ulici uz podizanje šešira, a s vremenom se pozdrav skratio na Bokn te naposljetku na Bok. Kako bi im se prikazao taj pozdrav na ulici, jedan učenik i učenica demonstrirali su ostalima taj pozdrav što je bilo zabavno i poučno.

Između ostalog učenici su naučili kako su se dame i gospoda trebali odijevati s obzirom na stas, koje su boje odjeće bile prihvatljive s obzirom na dob i građu tijela, koji su bili prihvatljivi oblici i boje nakita za dame s obzirom na oblik njihova lica te kako je izgledalo udvaranje i izlazak mladih dama i gospode.

Kako bi se što vjernije približili navedenom razdoblju, voditeljica radionice Jasmina Uroda Kutlić bila je odjevena u repliku ženskog kostima iz 19. stoljeća.

U praktičnom dijelu radionice učenici su naučili pravilo postavljati stol te kako se nekad pravilno upotrebljavao pribor za jelo što visokom društvu nije bilo nimalo lako. Nakon postavljanja stola učenice su se okušale u izradi lepeza, a učenici u izradi kravata. Tako su naposljetku mlade dame izradile svoje lepeze, a mlada gospoda svoje unikatne kravate.

Ono što su učenici naučili tijekom radionice mogu vidjeti u filmovima i serijama kao što su: *Downton Abbey*, *Ponos i predrasude*, *Titanik* ili čak i *Zgodna žena*. Učenicima je radionica bila izrazito zanimljiva i poučna te su zaključili kako im je život dosta lakši, ljepši i slobodniji u 21. stoljeću, nego da žive u 19. stoljeću ili početkom 20. stoljeća.

Završna riječ

Sudjelovanje učenika na opisanim radionicama dobro je za razvoj kritičkog mišljenja i promišljanja jer time učenici dobivaju šira znanja o određenom povijesnom razdoblju ili događaju van sadržaja koji je u udžbeniku. Učenici mogu usporediti prijašnja razdoblja sa suvremenim svijetom te sami zaključiti o bitnim razlikama i sličnostima. Osim toga, znanja iz Povijesti mogu se povezati sa znanjima iz drugih predmeta kao što su Geografija, Hrvatski jezik i Vjeronauk te se na taj način ostvaruje interdisciplinarnost. Izvanučionička nastava uvijek je poticajna za rad i učenje učenika jer omogućava poticajnu radnu atmosferu koja ne mora uvijek biti unutar učionice.

Prijedlog za citiranje (APA stil):

Luček, K. (2023). Muzej Moslavine Kutina – izvanučionička nastava. *Poučavanje povijesti*, II(1), 102–105.